

Guus Kuijer

Het grote boek van Madelief

Met tekeningen van Mance Post

Met de poppen gooien
Grote mensen, daar kan je
beter soep van koken
Op je kop in de prullenbak
Krassen in het tafelblad
Een hoofd vol macaroni

Amsterdam · Antwerpen Em. Querido's Kinderboeken Uitgeverij 2017

Eerste druk, 1983; tweede druk, 1984; derde druk, 1985; vierde druk, 1986; vijfde druk, 1987; zesde druk, 1990; zevende druk, 1991; achtste druk, 1994; negende, tiende, elfde en twaalfde druk, 1995; dertiende druk, 1996; veertiende en vijftiende druk, 1997; zestienste druk, 1998; zeventiende druk, 1999; achttiende en negentiende druk, 2000; twintigste druk, 2001; eenentwintigste en tweeëntwintigste druk, 2004; drieëntwintigste druk, 2005; vierentwintigste en vijfentwintigste druk, 2007; zesentwintigste druk, 2008; zevenentwintigste druk, 2009; achtentwintigste en negenentwintigste druk, 2010; dertigste en eenendertigste (e-book) druk, 2012; tweeëndertigste en drieëndertigste druk, 2013; vierendertigste druk, 2016; vijfendertigste druk, 2017

Copyright text © 1975, 1976, 1977, 1978, 1979 and 1983 by Guus Kuijer.
Copyright illustrations © 1975, 1976, 1977, 1978, 1979, and 1983 by Man-
ce Post. Niets uit deze uitgave mag worden veeveelvoudigd en/of
openbaar gemaakt, in enige vorm of op welke wijze ook, zonder
voorafgaande schriftelijke toestemming van Em. Querido's Kin-
derboeken Uitgeverij, Amsterdam.

Omslagontwerp Barbara van Dongen Torman

ISBN 978 90 451 2127 7 / NUR 282

Poesje

Madelief heeft een klein poesje gekregen. Ze houdt het in haar armen, maar het is heel wild. Het wil steeds naar beneden. Naar de grond, om te spelen.

‘Kijk Roos,’ zegt Madelief. ‘Dit is Tamara. Mijn poesje.’

‘Oh wat lief,’ zegt Roos. Ze aait met één vinger over het poezen-snuitje. Hap, doet het poesje. Zijn scherpe tandjes prikken in Roos haar vinger.

‘Ja, hij is heel lief,’ zegt Madelief. ‘Hij wil altijd bij me zijn, zie je wel?’

Het poesje heeft Roosjes vinger losgelaten. Het kronkelt en krabt om uit Madeliefjes armen te komen. De scherpe nageltjes krassen over Madeliefs arm, maar ze laat niet los.

‘Als ik hem roep, dan springt hij zó in mijn armen en als ik op een stoel zit dan komt hij altijd op schoot.’

Roos kijkt angstig naar de rode krassen op Madeliefs arm. ‘Doet het pijn?’ vraagt ze.

‘Welnee malle. Hij speelt maar.’

Nu heeft het poesje het vel van Madeliefs hand tussen zijn tanden. Gelukkig dat het maar speelt anders deed het vast erg pijn. Roos kijkt naar Madelief. Het is net of ze het heel warm heeft.

‘Hij bijt niet door hoor. Dat komt omdat hij van mij is. Bij anderen bijt hij zo hard als hij kan.’

Dat heeft Roos gemerkt. Ze aait hem maar niet meer. Misschien moet het poesje nog aan haar wennen.

‘Zo, ik denk dat ik hem maar eens op de grond zet,’ zegt Madelief. Ze gaat op haar hurken zitten. Ze laat het poesje los. Het dier tje rent vliegensvlug onder de bank. Roos en Madelief gluren naar hem, met hun gezicht op de grond. Ze zien alleen zijn oogjes lichten.

‘Ga maar lekker spelen Tamara,’ zegt Madelief. ‘En niet de hele

tijd naar me toe komen hoor. Ik heb het veel te druk.'

Ze staat op en trekt Roos mee. 'Zal je zien,' zegt ze. 'Als ik het maar zég, dan komt hij niet. Hij is heel gehoorzaam.'

Roos knikt. Zo'n gehoorzame poes heeft ze nog nooit gezien. 'Ga je mee?' zegt Madelief. 'Gaan we met de poppen gooien.'

De zevengeitjesklok

'Als ik groot ben, dan word ik heel dik. Dan lopen ze me niet omver,' zegt Roos.

Ze zit met Madelief op een zandberg op het bouwterrein voor de deur.

'Dan nemen we een huis met een plat dak waar je bovenop kunt zitten. Dan zie je alles.'

'Wie we?' vraagt Madelief.

'Ik en mijn meneer.'

'Je mán bedoel je.'

'Ja. Dan durven we dicht bij het randje. Want mijn man, die is nergens bang voor. Ik ook niet natuurlijk. Ik ga altijd op de weegschaal.'

'Nou, ik neem geen man hoor,' zegt Madelief. 'Mij niet gezien. Dan moet je altijd afwassen. Mijn moeder heeft er ook geen.'

Roos knikt. Dat was zo. Zonder man kon het ook.

'Maar ze wast wel altijd af,' zegt ze.

'Logisch,' antwoordt Madelief. 'Wie moet het anders doen?'

'Hij moet wel sterk zijn. Met van die spierballen. Maar niet sterker dan ik. Dat hoeft niet. Hij moet me niet omduwen, dan word ik kwaad. Dan moet ie naar kantoor.'

'Daar ben je toch veel te zwaar voor, om je omver te duwen?'

Roos knikt heftig. 'Ja, zo zwaar als onze klok.'

'De klok op de schoorsteen of de zevengeitjesklok?'

‘De zevengeitjesklok.’

‘Oei,’ zegt Madelief. Want die klok is onmenselijk zwaar. Daar zijn twee verhuismannen aan te pas gekomen om die op z’n plaats te zetten. Ze kijken naar een bouwvakker die met balken sjouwt. Hij heeft er wel vijf op zijn schouder. Hij loopt er een beetje krom van.

‘Misschien,’ zegt Madelief, ‘neem ik toch een man. Want als je dan verhuist, kan die de klok in de gang zetten.’

Geluiden

‘Wij kunnen altijd horen dat jullie naar de wc gaan,’ zegt Madelief.

‘Dwars door de muur heen.’

‘Nou, wij anders ook,’ zegt Roos boos.

‘Jij zit wel eens te schreeuwen, heel gek te gillen. Net of je bang bent.’

‘Niks van waar.’

Maar het was wél waar. Roos wilde nooit dat de deur van de wc

dichtging. Je was dan zo alleen boven op dat rare gat waar alles in verdwijnt. Daarom liet ze liever de deur halfopen. Maar soms, dan waaide die dicht. En dan kon ze d'r niet bij. Dan riep ze mamma en die deed de deur weer open.

‘Wij kunnen jullie ook horen hoor. Die trekker van jullie piept en het stinkt ook, dwars door de muur heen,’ zegt ze.

‘Dat kan niet,’ zegt Madelief. ‘Dat kan lekker niet, want wij gaan nooit naar de wc.’

Roos weet niet wat ze zeggen moet. Want het was niet waar. Ze had nog nooit een geluid gehoord uit Madeliefs huis.

‘Wij hebben toevallig een geheime wc. Dat weten alleen mijn moeder en ik. Als ik nodig moet, dan kijk ik eerst goed om me heen of niemand het ziet en dan ga ik erheen.’

Roos geeft het op. ‘Zullen we binnen gaan spelen?’ vraagt ze. ‘Bij jou of bij mij?’

‘Bij mij,’ zegt Madelief.

Ze bellen aan. Maar het duurt lang voor er opengedaan wordt. Ze bellen nóg eens.

‘Ik kom zo,’ klinkt de stem van Madeliefs moeder uit het kleine raampje naast de deur.

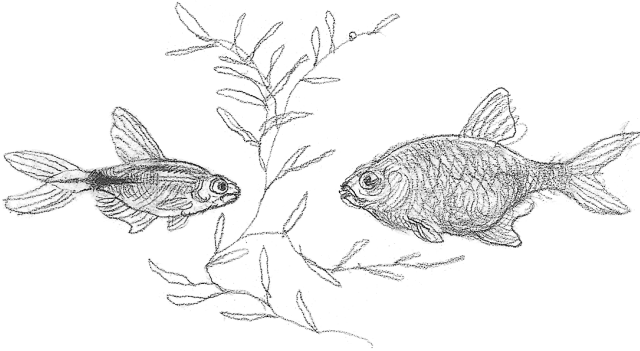
Even later hoort Roos een bekend geluid. ‘Hé,’ zegt ze. ‘t Is net of er een wc wordt doorgetrokken.’

Madelief schuift met haar voeten over de stoeptegels. ‘Zeker bij de burens,’ zegt ze verlegen.

Moedervis

Jan-Willem heeft een grote broer en die heeft een aquarium. Dat is een moeilijk woord, maar het is dan ook erg mooi. Een glazen bak vol vissen. Rooie en gele en zwarte. Eén van die vissen is heel dik.

‘Die krijgt jongen,’ zegt Jan-Willem.

Madelief kijkt goed. Ja, die vis heeft wel een erg dikke buik.

‘Misschien zit er wel een tweeling in,’ zegt ze.

‘Nee hoor,’ zegt Jan-Willem. ‘D’r zitten wel twintig jongen in. Een twintigling.’

‘Zoveel? Dat kan niet!’

‘Echt waar. Maar ze blijven niet allemaal leven.’

‘O,’ zegt Madelief. ‘Waarom dan niet?’

‘Een hele hoop worden opgevreten door de andere vissen.’

‘Hè, jasses, jij vertelt altijd van die nare verhaaltjes!’

Madelief trekt een gezicht alsof ze iets heel vies heeft gegeten. Jan-Willem durft niks meer te zeggen. Het is ook nooit goed. Maar Madelief wil er toch meer van weten. ‘Ook door hun eigen moeder?’ vraagt ze.

Jan-Willem kijkt haar aan. Wat moest ie zeggen?

‘Nee, niet door hun eigen moeder,’ zegt hij maar.

‘Dat dacht ik al,’ zegt Madelief tevreden. ‘Moeders eten hun kinderen niet op.’

‘Zullen we gaan spelen?’ vraagt Jan-Willem.

‘Nee hoor, ik zit best,’ antwoordt Madelief. ‘Waar is vader eigenlijk?’

‘Op kantoor,’ zegt Jan-Willem. Hij kijkt naar buiten.

Madelief lacht. ‘Nee, ik bedoel vader *vis*,’ grinnikt ze.

Jan-Willem wijst in het aquarium. ‘Die, dat kleintje daar.’

‘Wat gek zeg, die is veel mooier dan dat moedertje,’ zegt Madelief.

‘Prachtige staart.’ Ze bekijkt het visje nog eens goed.

‘Hij heeft wel een gemeen bekkie vind ik,’ gaat ze verder. ‘Die ziet eruit alsof ie graag z’n eigen kindertjes opeet, de gluiperd.’

‘O nee,’ zegt Jan-Willem, ‘dat is een heel eerlijke vis. Die verdedigt de jongen juist.’

‘Zo’n klein stumpertje?’ Madelief lacht hem uit. ‘Als die grote moeder eraan komt, kruipt ie snel in een hoekje, zal je zien. Kom op, we gaan spelen.’

Voor Jan-Willem het weet is ze al buiten.

Televisie

‘Die man is boos op die andere man omdat die z’n vrouw heeft doodgemaakt,’ zegt Madelief.

‘Nou zullen ze elkaar wel doodmaken,’ zegt Roos.

Ze zitten voor de televisie en kijken ademloos toe. Want er vallen een hoop dooien.

‘Elkáár doodmaken, dat kan natuurlijk niet,’ zegt Madelief. ‘D’r is altijd één die wint, die blijft leven.’

‘Spannend hoor,’ zegt Roos.

‘Hé, wat is dat nou?’ roept Madelief uit. ‘Daar heb je die vrouw. Ze is helemaal niet dood.’

Ja, het is zo. De vrouw lacht zelfs vriendelijk naar de man die haar eigenlijk had doodgemaakt.

‘Zeker weer levend geworden,’ zegt Roos.

‘Nee, dan komt het straks. Ze wordt vast nog wel doodgemaakt. En dan zal je es zien hoe boos die mannen op elkaar worden!’

Ze zitten allebei op het puntje van hun stoel. Het gaat zo snel op de televisie. Als je niet goed oplet snap je er niks meer van.

‘Pas op,’ zegt Roos. ‘Ze heeft een pistool in d’r hand.’

‘Ik weet het!’ roept Madelief. Ze springt overeind. ‘Ze gaat die man doodschieten. Zou ik ook doen!’

‘Logisch,’ zegt Roos.

De vrouw op de televisie sluipt door een donkere straat. Even later klinkt een schot. Er valt een man. De vrouw rent weg.

‘Kijk es,’ zegt Roos geschrokken. ‘t Is de verkeerde. Dat is juist haar vriend.’

‘Stom zeg,’ zegt Madelief. Haar stem trilt een beetje.

De vrouw gaat een huis binnen. Een man kust haar. Ze lachen blij tegen elkaar.

‘En nou gaat ze met die lelijkerd,’ zegt Roos. ‘Wat een sufferd.’

‘Die wordt ook nog wel doodgemaakt,’ zegt Madelief hoopvol. Maar de film is afgelopen.

Ze wachten af, maar er komt reclame.

‘Mooi was het hè,’ zegt Madelief met een zucht.

‘Nou!’ zegt Roos.

Boenders

Op het bankje in het park zit een ouwe meneer met een pet op.
Helemaal alleen.

Zijn ogen zijn dicht. Zijn hoofd is naar voren gezakt.

‘Zou die dood zijn?’ fluistert Madelief.

Roos kijkt ingespannen naar het gezicht van de ouwe man.

‘Hij slaapt,’ zegt ze.

‘Dat kan je nooit weten.’

Met kloppende harten blijven ze kijken. Er zit geen enkele beweging in de man.

‘Zullen we hem besluipen?’

‘Goed.’

Ze lopen met een grote boog om het bankje heen en verdwijnen in de bosjes. Ze zien de ouwe man nu van achteren.

Ze sluipen op hun tenen naar het bankje toe. Af en toe kraakt een tak. Dan wachten ze. Maar de man blijft doodstil zitten.

Als ze erg dichtbij zijn durven ze niet verder.

‘Wat moeten we doen?’ fluistert Roos.

Madelief pakt een kluit aarde. ‘Als ie dood is valt ie om,’ zegt ze.

Ze gooit, maar de kluit komt met veel geritsel tussen de struiken terecht. De man beweegt nog steeds niet.

Madelief neemt een nieuwe kluit. Ze gooit. Deze keer raakt ze het bankje. De kluit spat tegen het hout uit elkaar.

De ouwe man staat geschrokken op, draait zich om en gluurt tussen de struiken. Madelief en Roosje maken zich heel klein.

‘Wat moet dat daar?’ roept de man.

‘Lopen!’ zegt Madelief.

Ze rennen tussen de struiken vandaan, over het grasveld, naar het pad.

Als ze omkijken zien ze dat de man hen achternakomt. Met een vuist in de lucht. Net als op de plaatjes in de boeken.

‘Wacht,’ zegt Madelief. ‘Hij haalt ons toch nooit in.’
Ze draaien zich hijgend om.
‘Boenders,’ schreeuwt de man. ‘Plokkers, Maleiers, Patjepejers!’
‘Boenders?’ vraagt Roos.
‘Plokkers?’ Madelief moet heel erg lachen. ‘Hé meneer,’ roept ze, ‘we dachten dat u dood was.’

De slak

‘Kijk es, wat een mooie slak.’ Roos houdt het beest voor Jan-Willems gezicht.

‘Als je daar zout op doet,’ zegt Jan-Willem, ‘dan knettert het.’

‘Ja, als je het maar laat,’ zegt Roos. ‘Daar gaat ie dood van.’

‘Wat knettert dan?’ vraagt Madelief.

‘Die slak natuurlijk,’ zegt Jan-Willem.

‘Daar snap ik niks van,’ zegt Madelief. ‘Je kletst weer es.’

‘Helemaal niet,’ zegt Jan-Willem verontwaardigd. ‘Als je d’r zout op doet, dan komen d’r belletjes en dan knettert ie helemaal weg.’

‘Zullen we in de bouw gaan spelen, kan je lachen,’ vraagt Roos. Ze doet al een stapje in de richting.

‘Dat wil ik zien,’ zegt Madelief. ‘Kom. Gaan we zout halen.’

Jan-Willem en Madelief rennen naar Madeliefs huis. Even later komen ze terug. Roos staat er nog steeds.

‘Waar is de slak?’ roept Madelief.

‘Weet niet,’ antwoordt Roos. ‘Weggelopen zeker.’

Madelief en Jan-Willem zoeken in het gras en vinden hem. Jan-Willem houdt hem vast. Madelief strooit er zout op.

De slak schrikt zich een ongeluk. Hij trekt zich zover mogelijk in zijn huisje terug. Maar het helpt hem niet.

Ze zien alle drie wat er gebeurt. Er komen kleine blaasjes op de slak. Het ziet eruit als kauwgum. Die blaasjes spatten uit elkaar. Steeds sneller. Tot de slak op is.

Roos is er bleek van geworden.

Madelief kijkt in het huisje van de slak. ‘Waar is ie nou gebleven?’

‘Nergens,’ zegt Jan-Willem. ‘Hij is weg. In de lucht.’

Madelief kijkt nog een keer goed of het wel waar is.

‘Ja,’ zegt ze. ‘Hij is er niet meer.’

Ze staan een tijdje naar het lege huisje te kijken.

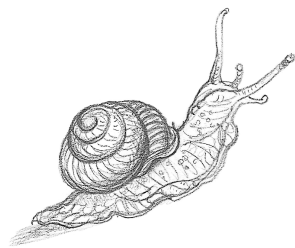
‘Ik vind er niks aan,’ zegt Madelief.

‘Nee, leuk is het niet...’ zegt Jan-Willem.

Ze gooien het slakkenhuis in het gras.

‘Zullen we in de bouw gaan spelen?’ vraagt Roos opnieuw. Haar stemmetje klinkt dun.

‘Ja, kom op,’ zegt Madelief. ‘Kan je lachen.’

Toffee

‘Later als ik rijk ben, koop ik een berg snoep, zo hoog dat je, als je erbovenop staat, met je kop in de wolken bent,’ zegt Madelief.

‘Daar heb je maar één toffee voor nodig,’ zegt Jan-Willem.

Madelief kijkt hem aan om te zien of hij een grapje maakt. Maar nee hoor, hij kijkt of ie iets verstandigs gezegd heeft.

‘Jij bent gek,’ zegt ze.

Jan-Willem zegt niks terug. Schelden doet geen pijn.

‘Waarom zeg je zoiets stoms?’ roept Madelief boos. ‘Als ik op een toffee sta, dan zit mijn kop toch zeker niet in de wolken?’

‘Nee, nu niet,’ zegt Jan-Willem.

‘Nu niet? Nooit niet!’ schreeuwt Madelief.

‘Wel waar.’

Alle mensen wat een zeurpiet. Je kon wel merken dat ie pas in de eerste zat.

‘Nou, wanneer dan wél?’ Madelief is rood van kwaadheid.

‘Als het mist,’ zegt Jan-Willem bang.

‘Wat mist?’

‘Gewoon, als de wolken op de grond hangen.’

Daar heeft Madelief niet aan gedacht, dat wolken wel eens naar beneden komen, zodat de damp in de straten hangt.

‘Zo,’ zegt ze. ‘Als het mist dus.’

‘Ja,’ zegt Jan-Willem.

‘En dan ga jij op een toffee staan?’

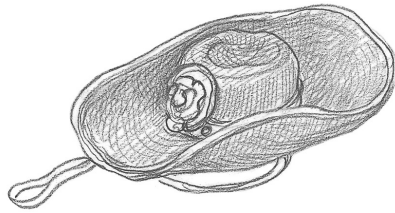
‘Ja,’ zegt Jan-Willem.

‘Die zijn niet om op te staan sufferd, die zijn om op te eten!’ schreeuwt Madelief in zijn oor.

Jan-Willem springt van schrik achteruit, struikelt en rolt achterover in het gras.

‘Jij moet nog een hoop leren hoor,’ zegt Madelief.

De cowboy

‘Jij was baby,’ zegt Madelief, ‘en ik was vader.’

‘Nee,’ zegt Jan-Willem, ‘ik wil koiboi zijn.’

‘Het is geen koiboi, het is kauboi,’ zegt Madelief. ‘Da’s Engels.’

‘Goed,’ zegt Jan-Willem. ‘Dat ben ik dus.’

‘Baby is trouwens ook Engels,’ zegt Madelief. ‘Je schrijft babie, maar je zégt beebie.’

Dat wist Jan-Willem allang. Maar hij zegt niks. Het gaat er maar om dat hij geen baby wil zijn, maar cowboy.

‘Er is veel Engels hoor,’ zegt Madelief. ‘Even denken. Ja, horloge bijvoorbeeld, da’s ook Engels.’

‘Ik wil geen horloge zijn,’ zegt Jan-Willem beslist.

‘En wan. Ook Engels. Dat betekent één.’

‘Wan, toe, srie, foor, faif,’ zegt Jan-Willem. ‘Koibois praten een hoop Engels.’

‘Kaubois,’ zegt Madelief.

‘En jij was een iediaan.’

Madelief moet ontzettend lachen. Ze rolt over de vloer van het lachen. ‘Nee, slome,’ zegt ze. ‘Indiaan is het, niet iediaan. Mooie koiboi ben jij!’

‘Kauboi,’ zegt Jan-Willem.

Madelief kijkt Jan-Willem ernstig aan. Ze aait over zijn haar.

‘Goed zo,’ zegt ze. ‘Maar nu moet je zoet gaan slapen.’

Jan-Willem begrijpt niet wat ze bedoelt. ‘Slapen?’

‘Ja sufferd, je middagslaapje.’

‘Waarom? Dat hoef ik helemaal niet.’

‘Nou vooruit,’ zegt Madelief, ‘dan geef ik je eerst de fles, maar dan moet je toch echt naar bedje hoor.’

‘Nee,’ brult Jan-Willem. Hij is heel kwaad. Hij stampet met zijn voeten op de grond. ‘Ik ben geen baby, ik ben koiboi!’

‘Kauboi,’ zegt Madelief.

Madeliefs nieuwe hoofd

‘Ik ben een keer met m’n kop tegen de tafel gevallen,’ zegt Jan-Willem. ‘Ik had een bult joh, zo groot als een... als een...’

‘Als een tennisbal,’ zegt Madelief.

‘Toen ik vier was heb ik met mijn voet in glas getrapt,’ zegt Roos. ‘Ik bloedde als een...’

‘Als een kraan,’ zegt Madelief.

‘Toen moest ik naar de dokter,’ gaat Roos verder. ‘De wachtkamer was vol. En mijn voet bloedde maar door. Toen mocht ik vóór, anders was ik helemaal leeggebloed.’

Ze zijn even stil. Madelief graaft een kuiltje in het zand. Roos pulkt aan haar pop.

‘In het zwembad ben ik met m’n kin op de tegels gesmakt,’ zegt Jan-Willem. ‘D’r zat een grote scheur in m’n gezicht.’

‘Een scheur?’ vraagt Roos.

‘Ja, een spleet. Een snee. Ik ben nog het water in gegaan, maar ik moest eruit van de badmeester.’

‘Zag die het dan?’

‘Tuurlijk,’ zegt Jan-Willem. ‘Het water werd helemaal rood.’

Roos zit doodstil. Met de pop op haar schoot. Stel je voor: het hele zwembad rood.

‘Ik had vroeger een ander hoofd,’ zegt Madelief.

Roos en Jan-Willem kijken haar verschrikt aan.

‘Wat zeg je?’ vraagt Jan-Willem.

‘t Was een vreselijk ongeluk,’ zegt Madelief. ‘Ik was nog maar heel klein. Mijn moeder had pas een wasmachine gekocht. Ik was nieuwsgierig. Ik stak m’n kop in de wasmachine toen die heel hard in de rondte draaide.’

‘Dat is om de was te drogen,’ zegt Roos.

‘Ja, dat is zo,’ zegt Madelief. ‘De was was ook wel droog, maar ik was mijn hoofd kwijt.’